

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

31 жовтня 2023 р.

м. Львів

№ 63/107-р/к
Справа № 126-26.13/198-21

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

Приватне підприємство «Перша соціальна медична лабораторія «ЕСКУЛАБ»» (далі – ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ», Відповідач, Підприємство) займало монопольне (домінуюче) становище на ринку з надання послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького з часткою 100%.

При цьому ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» встановило такі ціни реалізації товару (шляхом завищення накладних витрат), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку з надання послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького.

За результатами розгляду справи № 126-26.13/198-21 такі дії ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» у період з 02.07.2021 по 04.08.2021 визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

На ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» накладено штраф у розмірі 50 000,00 грн.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи № 126-26.13/198-21 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та подання з попередніми висновками Четвертого відділу досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 18.10.2023 № 63-03/190п,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядження заступника Голови Антимонопольного комітету України - державного уповноваженого А. Коноплянко від 20.12.2021 № 09/357-р

про початок розгляду справи № 126-26.13/198-21 (далі – Справа) за ознаками вчинення ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (2) Лист від 21.12.2021 № 126-29/09-18308 про надсилання ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» розпорядження від 20.12.2021 № 09/357-р про початок розгляду Справи.
- (3) Доручення голови Антимонопольного комітету України О. Піщанської від 23.03.2023 № 13-01/137 про передачу Відділенню матеріалів Справи для проведення розслідування та прийняття відповідного рішення.
- (4) У межах розгляду Справи Відділенням було складено подання про попередні висновки у справі від 18.10.2023 № 63-03/190п (далі - Подання).
- (5) Листом Відділення від 19.10.2023 № 63-02/2368 на адресу Відповідача було надіслано копію Подання та одночасно повідомлено про засідання адміністративної колегії Відділення щодо прийняття рішення у Справі.
- (6) Відповідно до абзацу четвертого пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р із змінами) 23.10.2023 на офіційному веб-сайті Відділення була розміщена інформація щодо попередніх висновків у Справі.

2. Відповідач

- (7) Відповідачем у Справі є Приватне підприємство «Перша соціальна медична лабораторія «ЕСКУЛАБ»» («Інформація, доступ до якої обмежено»).

3. Становище суб'єкта господарювання на ринку

- (8) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05 березня 2002р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01 квітня 2002р. за № 317/6605 (далі – Методика), встановлено такі обставини щодо становища ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» на ринку надання послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького у часовому періоді з 02.07.2021 по 04.08.2021.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (9) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (10) Відповідно до пункту 3.3 Методики визначення складу суб'єкта господарювання, що випускає, постачає, продає, придбаває (споживає, використовує) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги), здійснюється шляхом установалення переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншу господарську діяльність, у тому числі контроль над іншою юридичною чи фізичною особою, і які пов'язані відносинами, що забезпечують контроль господарської діяльності одного суб'єкта господарювання іншим (іншими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (11) Суб'єктом господарювання, який становить об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища у цій справі є ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ».
- (12) Відповідно до відомостей щодо ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ», які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності Підприємства є загальна медична практика (код КВЕД 86.21).
- (13) 16 жовтня 2014 року ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» отримало ліцензію Серія АЕ № 571340 на медичну практику.
- (14) Відповідно до вимог ДСТУ EN ISO 1589:2015 (EN ISO 1589:2012.ID у сфері: Гематологічні, імуногематологічні, біохімічні, імунохімічні, молекулярно-біологічні, бактерологічні дослідження біологічного матеріалу людини ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» пройшло акредитацію та отримало атестат про акредитацію від 23.06.2022 № 30090, дійсний до 23.06.2027 року.
- (15) Отже, ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3.1.2. Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається, використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (16) Об'єктом аналізу є послуга Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства

«Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького, що надає ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ».

3.2. Визначення товарних меж ринку

- (17) Відповідно до п.п. 5.1 - 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (18) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності.
- (19) З метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-COV-2, Кабінетом міністрів України постановою від 09.12.2020 № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-COV-2» (далі – Постанова № 1236) було запроваджено 4 рівні епідеміологічної небезпеки поширення COVID-19.
- (20) Відповідно до пункту 22 Постанови № 1236, з 17.06.2021 на території України встановлювався «зелений» рівень епідеміологічної небезпеки, відповідно до якого заборонялось, зокрема:
 - перетин державного кордону на в'їзд в Україну іноземцями та особами без громадянства без негативного результату тестування на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції або експрес –тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-COV-2, яке проведено не більше як за 72 години до перетину державного кордону, або документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації від COVID-19 вакцинами, включеними Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях (далі – Документ вакцинації), виданого відповідно до Міжнародних медико-санітарних правил (2005 рік) або відповідно до укладених міжнародних договорів про взаємне визнання документів про вакцинацію COVID-19, або іноземного COVID-сертифіката, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 вакцинами, включеними Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, негативний результат тестування COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції або одужання особи від COVID-19 (далі – іноземний сертифікат), виданого уповноваженими органами іноземних держав, з якими Україною укладено міжнародні договори про взаємне визнання COVID-сертифікатів.
- (21) Своєю чергою дія цих норм не поширювалась на:
 - іноземців та осіб без громадянства, які не досягли 12 років;

- іноземців, осіб без громадянства, які постійно проживають на території України, та осіб, яких визнано біженцями, або осіб, які потребують додаткового захисту;
- працівників дипломатичних представництв та консульських установ іноземних держав, представництв офіційних міжнародних місій, організацій, акредитованих в Україні, та членів їх сімей;
- водіїв та членів екіпажу вантажних транспортних засобів, автобусів, що здійснюють регулярні, нерегулярні та маятникові перевезення, членів екіпажів повітряних і морських, річкових суден, членів поїзних і локомотивних бригад;
- військовослужбовців (підрозділів) збройних сил держав-членів НТО та держав учасниць програми НАТО «Партнерство заради миру», які беруть участь у заходах з підготовки підрозділів Збройних Сил.

(22) За інформацією, оприлюдненою на офіційному сайті Державної податкової служби України (далі - ДПСУ), службові особи ДПСУ надавали іноземцю, особі без громадянства дозвіл на перетинання державного кордону у разі в'їзду в Україну за умови:

- наявності в нього дійсного паспортного документа;
- відсутності щодо нього рішення уповноваженого державного органу України про заборону в'їзду в Україну;
- наявності в нього в'їзної візи, якщо інше не передбачено законодавством України;
- підтвердження мети запланованого перебування;
- наявності достатнього фінансового забезпечення на період запланованого перебування і для повернення до держави походження або транзиту до третьої держави або наявності в нього можливості отримати достатнє фінансове забезпечення в законний спосіб на території України для громадянина держави, включеної до переліку держав, затвердженого Кабінетом Міністрів України, та особи без громадянства, яка постійно проживає у державі, включеній до такого переліку.

(23) Тобто, іноземцям та особам без громадянства, перетин кордону України дозволявся в разі наявності:

- дозволу від ДПСУ в разі додержання зазначених вище умов;
- полісу страхування зареєстрованої в Україні компанії або компанії-асистансу;
- негативного результату тестування на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції або експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, яке проведено не більш як за 72 години до перетину державного кордону, чи документ про вакцинацію.

(24) Разом з тим, у зв'язку з поширенням нового штаму коронавірусу «Дельта», постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 657 «Про внесення змін до Постанови № 1236» було прийнято рішення доповнити Постанову № 1236 пунктом 415, яким з 02.07.2021 забороняється перетин державного кордону на в'їзд в Україну іноземцями та особами без громадянства (крім осіб, які не досягли 12 років, іноземців та осіб без громадянства, які постійно проживають на території України, та осіб, яких визнано біженцями, або осіб, які потребують додаткового захисту, працівників дипломатичних представництв та

консульських установ іноземних держав, представництв офіційних міжнародних місій, організацій, акредитованих в Україні, та членів їх сімей, водіїв та членів екіпажу вантажних транспортних засобів, автобусів, що здійснюють регулярні, нерегулярні та маятникові перевезення, членів екіпажів повітряних і морських, річкових суден, членів поїзних і локомотивних бригад, військовослужбовців (підрозділів) збройних сил держав-членів НАТО та держав-учасниць програми НАТО «Партнерство заради миру», які беруть участь у заходах з підготовки підрозділів Збройних Сил), які прибули з Республіки Індія, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Російської Федерації, Португальської Республіки або перебували на їх територіях не менше семи днів протягом останніх 14 днів, без негативного результату експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, проведеного в Пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон.

- (25) У разі відсутності негативного результату Експрес-тесту, проведеного в Пунктах пропуску, уповноважена службова особа підрозділу охорони державного кордону відмовляє такій особі у перетині державного кордону в порядку, визначеному статтею 14 Закону України «Про прикордонний контроль». Проведення Експрес-тесту в Пунктах пропуску здійснюється за рахунок особи, яка бажає потрапити на територію України.
- (26) Тобто, іноземці та особи без громадянства, які прибували в Україну після 02.07.2021 з Республіки Індія, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Російської Федерації, Португальської Республіки і постійно не проживають на території України, не могли потрапити на територію України без проведення обов'язкового тестування на COVID- 19 методом Експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, проведеного в Пунктах пропуску, навіть за наявності у них результатів експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, проведеного за межами пункту пропуску (пункту контролю) через державний кордон України.
- (27) Враховуючи викладене, послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького, що надавало ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ», не були взаємозамінними.
- (28) Отже, товарними межами ринку є послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України.

3.3. Визначення переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів).

- (29) Згідно з Методикою перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) може складатися шляхом визначення суб'єктів господарювання, які мають значущі обсяги продажу (постачання, виробництва), придбання (споживання, використання) товарів (товарних груп),

які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території. Значущими обсягами продажу (постачання, виробництва), придбання (споживання, використання) товарів (товарних груп) визначаються обсяги, які, як правило, перевищують 5 відсотків відомих обсягів товарів (товарних груп), що мають ознаки однакових (подібних, аналогічних), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території.

- (30) Відповідно до відповіді, наданої на вимогу Антимонопольного комітету України від 29.07.2021 № 126-29.1/06-11339, Міністерство охорони здоров'я України листом від 12.08.2021 № 26-04/23903/2-21 (вх. № 6-06/11286 від 12.08.2021) надало інформацію про те, що Постановою № 657 не визначено, хто є відповідальними за організацію Експрес-тестування в пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України, а також критерії відбору пунктів тестування, порядок їх розміщення, вимоги до пунктів тестування, їх гранична чисельність. Відповідно, здійснювати Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 в пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України, могли будь-які суб'єкти господарювання незалежно від форми власності та підпорядкування, які мали ліцензію на здійснення господарської діяльності з медичної практики, відповідне матеріально-технічне забезпечення та персонал.
- (31) Згідно інформації, наданої Державною прикордонною службою України листом від 06.08.2021 № 230-21812/0/6-21-Вих (вх. № 7-06/11061 від 06.08.2021), у пункті пропуску (пункті контролю) Львів-авіа у період з 02.07.2021 по 04.08.2021 послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 надавало лише ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ».
- (32) Відповідно до інформації, наданої Державним підприємством «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького (лист від 16.12.2021 №2129/01.01-16 (вх. № 8-09/17485 від 20.12.2021)), у пункті пропуску через державний кордон України в міжнародному аеропорту Львів у період з 02.07.2021 по 04.08.2021 зазначені послуги надавались лише ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ».
- (33) Отже, враховуючи зазначене, у період з 02.07.2021 по 04.08.2021 ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» було єдиним суб'єктом господарювання, який надавав послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького.
- 3.4. Перелік основних споживачів, які отримували послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького.**
- (34) Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 657 «Про внесення змін до Постанови № 1236» (далі – Постанова № 657)

з 02.07.2021 заборонявся перетин державного кордону на в'їзд в Україну **іноземцями та особами без громадянства** (крім осіб, які не досягли 12 років, іноземців та осіб без громадянства, які постійно проживають на території України, та осіб, яких визнано біженцями, або осіб, які потребують додаткового захисту, працівників дипломатичних представництв та консульських установ іноземних держав, представництв офіційних міжнародних місій, організацій, акредитованих в Україні, та членів їх сімей, водіїв та членів екіпажу вантажних транспортних засобів, автобусів, що здійснюють регулярні, нерегулярні та маятникові перевезення, членів екіпажів повітряних і морських, річкових суден, членів поїзних і локомотивних бригад, військовослужбовців (підрозділів) збройних сил держав- членів НАТО та держав-учасниць програми НАТО «Партнерство заради миру», які беруть участь у заходах з підготовки підрозділів Збройних Сил), які прибули з Республіки Індія, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Російської Федерації, Португальської Республіки або перебували на їх територіях не менше семи днів протягом останніх 14 днів, без негативного результату Експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, проведеного в Пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон.

- (35) Отже, споживачами послуг є іноземці та особи без громадянства, які прибули з Республіки Індія, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Російської Федерації, Португальської Республіки або перебували на їх територіях не менше семи днів протягом останніх 14 днів, без негативного результату Експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, проведеного в Пункті пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького.

3.5. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (36) Відповідно до Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (37) Згідно змісту Постанови № 657 ринок надання послуг Експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 розповсюджувався на територію Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького.
- (38) Отже, територіальними (географічними) межами ринку є територія Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького.

3.6. Встановлення проміжку часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (39) Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями

(постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою, тобто часові межі ринку становлять один рік.

- (40) Кабінетом міністрів України постановою від 09.12.2020 № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-COV-2» (далі – Постанова № 1236) було запроваджено 4 рівні епідеміологічної небезпеки поширення COVID-19.
- (41) Відповідно до пункту 2² Постанови № 1236, з 17.06.2021 на території України встановлювався «зелений» рівень епідеміологічної небезпеки, відповідно до якого заборонялось, зокрема:
- перетин державного кордону на в'їзд в Україну іноземцями та особами без громадянства без негативного результату тестування на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції або Експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-COV-2, яке проведено не більше як за 72 години до перетину державного кордону, або документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації від COVID-19 вакцинами, включеними Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях (далі – Документ вакцинації), виданого відповідно до Міжнародних медико-санітарних правил (2005 рік) або відповідно до укладених міжнародних договорів про взаємне визнання документів про вакцинацію COVID-19, або іноземного COVID-сертифіката, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 вакцинами, включеними Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, негативний результат тестування COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції або одужання особи від COVID-19 (далі – іноземний сертифікат), виданого уповноваженими органами іноземних держав, з якими Україною укладено міжнародні договори про взаємне визнання COVID-сертифікатів.
- (42) У зв'язку з поширенням нового **штаму коронавірусу «Дельта»**, постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 657 «Про внесення змін до Постанови № 1236» було прийнято рішення доповнити Постанову № 1236 пунктом **41⁵**, яким з **02.07.2021** заборонялось перетин державного кордону на в'їзд в Україну **іноземцями та особами без громадянства** (крім осіб, які не досягли 12 років, іноземців та осіб без громадянства, які постійно проживають на території України, та осіб, яких визнано біженцями, або осіб, які потребують додаткового захисту, працівників дипломатичних представництв та консульських установ іноземних держав, представництв офіційних міжнародних місій, організацій, акредитованих в Україні, та членів їх сімей, водіїв та членів екіпажу вантажних транспортних засобів, автобусів, що здійснюють регулярні, нерегулярні та маятникові перевезення, членів екіпажів повітряних і морських, річкових суден, членів поїзних і локомотивних бригад, військовослужбовців (підрозділів) збройних сил держав-членів НАТО та держав-учасниць програми НАТО «Партнерство заради миру», які беруть участь у заходах з підготовки підрозділів Збройних Сил), які прибули з Республіки Індія, Сполученого

Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Російської Федерації, Португальської Республіки або перебували на їх територіях не менше семи днів протягом останніх 14 днів, без негативного результату Експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, проведеного в Пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон.

- (43) Своєю чергою, постановою Кабінету Міністрів України від 28.07.2021 № 787 «Про внесення змін до постанови Кабінету міністрів України від 09.12.2020 № 1236», внесено зміни до пункту 41⁵, якими скасовано обов'язкове проведення Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 проведеного в Пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон.
- (44) Отже, враховуючи наведене, з врахуванням норм закріплених у:
- постанові Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 657 «Про внесення змін до Постанови № 1236» та встановлено обов'язок іноземцям та особам без громадянства, які прибули з Республіки Індія, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Російської Федерації, Португальської Республіки або перебували на їх територіях не менше семи днів протягом останніх 14 днів, проводити Експрес-тести на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, в Пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон;
 - постанові Кабінету міністрів України від 28.07.2021 № 787 «Про внесення змін до постанови Кабінету міністрів України від 09.12.2020 № 1236» (далі – Постанова № 787), яка набрала чинності 05.08.2021 року відповідно до якої внесено зміни до пункту 41⁵ та скасовано обов'язкове проведення Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 є за доцільність визначити часові межі ринку з 02.07.2021 по 04.08.2021.

3.7. Визначення бар'єрів вступу на ринок для суб'єктів господарювання, які придбавають або можуть придбавати (споживати, використовувати) той самий або/та аналогічний товар (товарну групу) на ринку

- (45) Бар'єри вступу на ринок – обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (46) Згідно з пунктом 9.2 Методики бар'єрами вступу на відповідний ринок, зокрема, є адміністративні, економічні та організаційні обмеження.
- (47) Для проведення Експрес-тестів на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 в пункті пропуску через державний кордон України у міжнародному аеропорту «Львів» можуть суб'єкти господарювання, які мають ліцензію на здійснення господарської діяльності з медичної практики, відповідне матеріально-технічне забезпечення, персонал, а також договір оренди державного нерухомого майна.
- (48) Порядок надання в оренду державного нерухомого майна визначено Законом України «Про оренду державного та комунального майна». У відповідності до

частини першої ст.6 зазначеного закону ініціаторами оренди майна можуть бути потенційний орендар, балансоутримувач, уповноважений орган управління та/або орендодавець. За результатами проведення аукціону визначається його переможець - Орендар.

- (49) Відповідно до інформації, отриманої від ДП «Міжнародний аеропорт «Львів»» (лист від 16.12.2021 № 2129/01.01-16 (вх. № 8-09/17485 від 20.12.2021)), у відповідності до Протоколу електронного аукціону № UA-PS-2021-03-03-000081-1 переможцем аукціону стало ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ». З переможцем укладено договір оренди державного нерухомого майна від 22.04.2021 № 25/ОРДМ/2021/04/22/1.
- (50) Отже, бар'єрами вступу на ринок надання послуг Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску через державний кордон України у міжнародному аеропорту «Львів» є адміністративний і економічний та організаційний.

3.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача.

- (51) У період з 02.07.2021 по 04.08.2021 року ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» було єдиним суб'єктом господарювання, який надавав послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску через державний кордон України у міжнародному аеропорту «Львів».
- (52) Відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон) суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (53) Отже, ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» на ринку послуг Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України у міжнародному аеропорту «Львів» у період з 02.07.2021 по 04.08.2021 займало монопольне (домінуюче) становище, оскільки на цьому ринку в нього не було жодного конкурента.
- 4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг Експрес тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України у міжнародному аеропорту «Львів» шляхом встановлення таких цін, реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.**
- (54) Листом від 16.09.2021 № 435 (вх. № 8-06/13125 від 21.09.2021) ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» надало інформацію, що у період з 02.07.2021 по 04.08.2021 надавало послуги Експрес-тестування у пункті пропуску (пункті контролю) Б-3 «Термінал А» (новий аеровокзал, 1-ий поверх) Львів-авіа за ціною 900 грн.

- (55) Одночасно Підприємство повідомило, що у період з 02.07.2021 по 04.08.2021 надавало послуги Експрес-тестування в межах Львівської, Волинської, Рівненської, Івано-Франківської, Закарпатської, Хмельницької, Чернівецької областей (в т.ч., обласних центрах цих областей) та м. Києві за ціною 550 грн.
- (56) Тобто ціна на послуги Експрес-тестування на території Львів-авіа була на 63,6% більша (350 грн у вартісному вимірі), ніж у межах міст та регіонів України, де існувала конкуренція.
- (57) Надання Підприємством послуг Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 здійснювалось відповідно до прейскуранту цін, які затверджувались Наказом директора Підприємства.
- (58) Вартість послуги впродовж періоду з жовтня 2020 року по листопад 2021 року змінювалась таким чином:
- Наказом від 06.10.2020 №0610/4-ОС «Про встановлення ціни на послугу із проведення Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 в пунктах забору біологічного матеріалу ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» встановлено з 07.10.2020 ціну на послугу в розмірі 800,00 грн;
 - Наказом від 03.02.2021 № 0302/1-ОС «Про встановлення ціни на послугу із проведення Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 в пунктах забору біологічного матеріалу ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» встановлено з 04.02.2021 ціну на послугу в розмірі 550,00 грн;
 - Наказом від 21.10.2021 № 2510/5-ОС «Про встановлення ціни на послугу із проведення Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 в пунктах забору біологічного матеріалу ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» встановлено з 25.10.2021 ціну на послугу в розмірі 400,00 грн;
 - Наказом від 24.06.2021 № 2406/2-ОС «Про встановлення ціни на послугу із проведення Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 в пункті забору біологічного матеріалу в будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» («Інформація, доступ до якої обмежено») встановлено з 25.06.2021 ціну на послугу в розмірі 900,00 грн;
 - Наказом від 04.08.2021 № 0408/1-ОС «Про встановлення ціни на послугу із проведення Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 в пункті забору біологічного матеріалу в будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» («Інформація, доступ до якої обмежено») встановлено з 05.08.2021 ціну на послугу в розмірі 600,00 грн;
 - Наказом від 02.11.2021 № 0211/1-ОС «Про встановлення ціни на послугу із проведення Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 в пункті забору біологічного матеріалу в будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» («Інформація, доступ до якої обмежено») встановлено з 03.11.2021 ціну на послугу в розмірі 360,00 грн.

- (59) Ціни на послугу із проведення Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 у пунктах забору біологічного матеріалу Підприємства та які встановлювались Підприємством впродовж 2020-2021 років у пунктах забору матеріалу поза межами Львів-авіа та в пунктах забору біологічного матеріалу в будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» («Інформація, доступ до якої обмежено») подано в таблиці 1:

Таблиця 1

Ціни, на послугу із проведення Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 в пунктах забору біологічного матеріалу Підприємства поза межами Львів-авіа		Ціни, на послугу із проведення Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 в пункті забору біологічного матеріалу в будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» («Інформація, доступ до якої обмежено»)	
Період	Ціна, грн	Період	Ціна, грн
з жовтня 2020 по лютий 2021	800	-	-
з лютого 2021 по жовтень 2021	550	з 12 червня 2021 по 24.06.2021	550
		з 25 червня 2021 по 04 серпень 2021	900
		з 05 серпня 2021 по листопад 2021	600
з жовтня 2021	400	з листопада 2021	360

- (60) На офіційному сайті підприємства також можна було замовити послуги Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 з дисконтом 10% через електронну форму заповнення.
- (61) ДУ «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» листом від 17.02.2023 № 03-11/21/75-к/68-к/23 (вх. № 8-09/5680 від 20.02.2023) надала інформацію стосовно найбільших суб'єктів господарювання за кількістю проведених у 2021 році у Львівській області та у місті Львів досліджень на COVID-19, зокрема:
- Товариство з обмеженою відповідальністю «Унілаб» («Інформація, доступ до якої обмежено»);
 - ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» («Інформація, доступ до якої обмежено»);
 - Приватне підприємство «Медіс» («Інформація, доступ до якої обмежено»);
 - Товариство «Сінево Україна» («Інформація, доступ до якої обмежено»).
- (62) Ціни на послугу із проведення Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 у пунктах забору біологічного матеріалу найбільших суб'єктів господарювання (за кількістю проведених у 2021 році у Львівській області та місті Львові досліджень на COVID-19) подано в таблиці 2:

Таблиця 2

Період	Приватне підприємство «Медіс»		Товариство з обмеженою відповідальністю «Унілаб», ціни в грн
	Ціна у місті Львів, грн	Ціна в інших містах та регіонах за межами міста Львів, грн	
Жовтень 2020-січень 2021	800	800	800
Лютий 2021	700	700	500
Березень-липень 2021	550	550	
Серпень-жовтень 2021	550	440	
Листопад-грудень 2021	390	390	
з 02.07. 2021 по 31.07. 2021 кожного дня	550	550	

- (63) Відтак, реалізація Підприємством послуг Експрес-тестування по ціні 550 грн/1 шт. або 495 грн/1 шт. (дисконт) поза межами території Львів-авіа, де окрім Підприємства були інші суб'єкти господарювання, свідчить про вплив конкуренції на механізм ціноутворення на користь покупця.
- (64) У період дії Постанови № 1236 іноземці та особи без громадянства не могли потрапити на територію України без проведення обов'язкового Експрес-тестування.
- (65) Отже, такі особи мали **обов'язково** проходити Експрес-тестування, зокрема, у пункті забору біологічного матеріалу Підприємства на території Львів-авіа у період з **02.07.2021 по 04.08.2021**.
- (66) Порядок надання в оренду державного нерухомого майна визначено Законом України «Про оренду державного та комунального майна» № 157-IX від 03.10.2019 (далі – Закон № 157-IX).
- (67) У відповідності до Закону № 157-IX було проведено аукціон на право оренди. У відповідності до Протоколу електронного аукціону № UA-PS-2021-03-03-000081-1 переможцем аукціону стало ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ». Отже, ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» отримало виключне право з надання послуг Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) Львів-авіа.
- (68) Підприємство, отримавши виключне право з надання послуг Експрес-тестування у пункті пропуску (пункті контролю) Львів-авіа у період з **02.07.2021 по 04.08.2021**, при цьому надавало такі послуги за ціною **900 грн**, що на **350 грн** більше, ніж аналогічні послуги, що надались Підприємством за межами пункту пропуску (пункту контролю) Львів-авіа, де існувала конкуренція.

- (69) Одночасно, слід зазначити, що з моменту дії Постанови № 787, яка набрала чинності 05.08.2021, відповідно до якої скасовано обов'язкове проведення Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 Підприємство встановило ціну з 05.08.2021 - 600 грн, що на 300 грн менше, однак за межами пункту пропуску (пункту контролю) Львів-авіа ціни на послуги залишились на тому ж рівні і складали 550 грн.
- (70) Згідно калькуляцій собівартості послуг Експрес-тестування, що надавались на території Львів-авіа, ціна складалась із наступних статей витрат:
- **Прямі витрати:**
 - Оплата праці основного персоналу – 95,16 грн;
 - Матеріальні витрати – 284,27 грн (з них вартість модуля тесту 245,26 грн);
 - Амортизація обладнання – 4,53 грн;
 - **Накладні витрати – 281,60 грн;**
 - Разом - 665,57 грн;
 - Рівень націнки – 35,2%;
 - **Вартість послуги - 900,00.**
- (71) Згідно калькуляцій собівартості послуг Експрес-тестування, що надавались у Відділеннях Підприємства поза межами Львів-авіа, ціна складалась із наступних статей витрат:
- **Прямі витрати:**
 - Оплата праці основного персоналу – 70,27 грн;
 - Матеріальні витрати – 231,00 грн (з них вартість модуля тесту 187,00 грн);
 - Амортизація обладнання – - ;
 - **Накладні витрати – 105,45 грн;**
 - Разом – 406,72 грн;
 - Рівень націнки – 35,2%;
 - **Вартість послуги – 550,00 грн.**
- (72) Проаналізувавши складові тарифів на послугу Експрес-тесту на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2, що зазначено у пунктах 70, 71 бачимо, що у період з липня 2021 по серпень 2021 ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» були затверджені кардинально різні ціни на послугу Експрес-тесту на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 в усіх пунктах забору біологічного матеріалу поза межами Львів-авіа та у пункті забору біологічного матеріалу в будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького», що спричинено як об'єктивними, так і суб'єктивними обставинами. Цю різницю спричинило зростання:
- витрат на оплату праці основного персоналу на 38,43 грн або 35,4%;
 - матеріальних витрат на 53,27 грн або 23,1% (за рахунок збільшення вартості модуля тесту на 58,26 або 31,2%);
 - накладних витрат на 176,15 грн або у 2,7 рази.
- (73) Отже, збільшення тарифу на послугу Експрес-тесту на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 в будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт

«Львів» ім. Данила Галицького» на 176,15 грн або у 2,7 рази зумовлено, в основному, збільшенням складової накладних витрат у тарифі.

- (74) Листом від 05.09.2023 № 1750 (вх. № 63-01/1650 від 05.09.2023) ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» надало інформацію щодо бази розподілу накладних витрат на усі послуги, що надаються Підприємством.
- (75) До накладних витрат ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»» включено:
- витрати на оплату оренди приміщень пунктів забору біологічного матеріалу, лабораторій, складів, офісних та інших допоміжних приміщень;
 - витрати на відшкодування комунальних та експлуатаційних послуг;
 - витрати на логістику (оренда автомобілів, витрати на ремонт та обслуговування, страхування, пальне);
 - витрати на рекламу;
 - витрати на . маркетинг;
 - витрати на МШП;
 - витрати на утримання, експлуатацію та ремонт основних засобів;
 - витрати на амортизацію основних засобів та нематеріальних активів;
 - витрати на вдосконалення технології, контроль та покращення якості лабораторних досліджень;
 - витрати на оплату праці та відрядження адміністративного, господарського персоналу, працівників відділу збуту;
 - витрати на відрахування на соціальні заходи;
 - витрати на охорону праці та техніку безпеки;
 - інші витрати, що не відносяться до прямих витрат.
- (76) Підприємство у листі від 05.09.2023 № 1750 (вх. № 63-01/1650 від 05.09.2023) також зазначило, що зважаючи на специфіку діяльності ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ», визначення конкретного розміру накладних витрат на одне дослідження, яке виконується ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»», не є можливим.
- (77) Зокрема, ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»» виконує орієнтовно 1000 видів лабораторних досліджень. У ПП «ПСМЛ ЕСКУЛАБ»» налічується близько 136 пунктів забору біологічного матеріалу у 8 областях України. Деякі відділення обслуговують в середньому більше 50 пацієнтів в день, а інші, наприклад, у невеликих містах – не більше 20 пацієнтів в день.
- (78) Окремі дослідження, такі як, наприклад, загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, печінкові проби та інші загальноклінічні дослідження замовляються пацієнтами кожен день. Разом з тим, менш поширені дослідження, які пов'язані із діагностикою, наприклад, рідкісних захворювань, замовляються рідше, а на деяких відділеннях ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»» можуть взагалі не замовлятись протягом тривалого часу.
- (79) Таким чином, у ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»» накладні витрати розподіляються на всі дослідження на підставі вирахування певного коефіцієнта. Зокрема, за базу розподілу накладних витрат на усі послуги, що надаються ПП «ПСМЛ

«ЕСКУЛАБ»», беруться прямі витрати на всі послуги, що надаються за звітний період.

- (80) Звітним періодом є один квартал, що передував місяцю проведення калькуляції.
- (81) Відтак, вищевказаний коефіцієнт вираховується в наступному порядку: загальний розмір накладних витрат за звітний період ділиться на прямі витрати на всі лабораторні послуги за звітний період.
- (82) Під час проведення калькуляцій собівартості конкретної послуги накладні витрати вираховуються шляхом множення прямих витрат на конкретну послугу на визначений на основі бази розподілу коефіцієнт.
- (83) Таким чином, базою розподілу накладних витрат на усі послуги, що надаються ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»», є прямі витрати на всі послуги.
- (84) Одночасно у листі від 05.09.2023 № 1750 (вх. № 63-01/1650 від 05.09.2023) ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» надало розшифровку накладних витрат, які зазначені у калькуляціях собівартості послуг із проведення Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті забору біологічного матеріалу, розміщеному в будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького», вартість яких затверджена наказами від 24.06.2021 № 22406/2-ОС, від 04.08.2021 № 0408/1-ОС, від 02.11.2021 № 0211/1-ОС.
- (85) Крім того, у листі Підприємством було зазначено про необхідність проведення **окремої калькуляції** собівартості послуг із виявлення коронавірусу SARS-CoV-2, що надавались у відділенні, розміщеному в будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького», що пояснили наступними чинниками:
 - вартість орендної плати за оренду приміщення, розміщеного у будівлі ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» (розмір орендної плати за місяць оренди приміщення площею 20 м.кв. в сумі 277 200,00 грн (13 860,00 грн/м.кв.) перевищував в 61,7 разів середній розмір місячної орендної плати по всіх відділеннях (пунктах забору біологічного матеріалу), який становив 224,69 грн/м.кв.) станом на квітень 2021 року/ на момент укладання Договору № 25 оренди державного нерухомого майна від 22.04.2021);
 - додаткові та непрямі витрати для інших відділень витрати, зокрема витрати на навчання працівників, видачу перепусток, винагороду за організацію та проведення відкритих торгів щодо оренди приміщення за адресою: м. Львів, вул. Любінська, 168, на оплату за використання інфраструктури ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького», доплату за роботу у нічний час.

- (86) Саме тому Підприємством було прийнято рішення провести відповідну калькуляцію собівартості послуги із підрахунком **накладних витрат, що припадають саме на дане відділення.**
- (87) Всі накладні витрати вираховувались Підприємством методом простого підрахунку витрат. Тобто, математично вираховувалась сума непрямих витрат на добу, яка ділилась на прогнозовану кількість досліджень.
- (88) Таким чином, Підприємство розраховувало накладні витрати у калькуляціях собівартості послуги із проведення Експрес-тестування на виявлення антигену коронавірусу SARS-CoV-2 в пункті забору біологічного матеріалу, розміщеному в будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» («Інформація, доступ до якої обмежено»), що відповідали (дорівнювали) сумі витрат по забезпеченню функціонування пункту у приміщенні Міжнародного аеропорту «Львів» ім. Данила Галицького на одну добу, поділеної на прогнозовану кількість пацієнтів у пункті за один день, та витрат на оплату праці адміністративного та господарського персоналу, які вираховувались у відсотковому співвідношенні до витрат на оплату праці основного персоналу.
- (89) **Витрати по забезпеченню функціонування пункту у приміщенні Міжнародного аеропорту «Львів» ім. Данила Галицького** включали в себе:
Разові витрати, загальна сума яких поділена на 5 років (строк дії договору оренди приміщення за адресою: м. Львів, вул. Любінська, 168):
- витрати на оплату гарантійного внеску за участь у торгах щодо оренди приміщення;
 - витрати на оплату реєстраційного внеску за участь у торгах щодо оренди приміщення;
 - витрати на оплату винагороди за організацію та проведення відкритих торгів щодо оренди приміщення;
 - витрати на оплату за навчання працівників за програмою «Первинна підготовка з основ авіаційної безпеки»;
 - витрати на оплату послуг із підключення до мережі Інтернет;
- Щорічні витрати, загальна сума яких поділена на 12 місяців:**
- витрати на страхування орендованого приміщення;
 - витрати на страхування автомобіля, який здійснював обслуговування пункту у приміщенні (доставка розхідних матеріалів, відправка медичних відходів тощо);
- Щомісячні витрати:**
- витрати на оплату орендної плати;
 - витрати на виготовлення рекламних банерів;
 - витрати на рекламу у пошуковій системі Google;
 - витрати на оренду приміщення для розміщення офісу (місячна орендна плата поділена на загальну кількість відділень ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» станом на день проведення калькуляцій);
 - витрати на оренду приміщення під склад (місячна орендна плата поділена на загальну кількість відділень ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» станом на день проведення калькуляцій);

- витрати на оплату послуг із надання доступу до мережі Інтернет;
- витрати на оплату за користування інфраструктурою Міжнародного аеропорту «Львів» ім. Данила Галицького;
- витрати на оплату комунальних послуг;
- витрати на оплату за видачу перепусток;
- витрати на оплату послуг із утилізації медичних відходів;

Щоденні витрати:

- витрати на пальне.

- (90) Відповідно до інформації, наданої ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»» листом від 05.09.2023 № 1750 (вх. № 63-01/1650 від 05.09.2023), забезпечувальний платіж в розмірі 462 000,00 грн не враховувався під час підрахунку накладних витрат, оскільки такий платіж підлягав поверненню після припинення дії Договору № 25 оренди державного нерухомого майна від 22.04.2021.
- (91) До накладних витрат також було включено витрати на оплату праці адміністративного та господарського персоналу, що вираховувались у відсотковому співвідношенні до витрат на оплату праці основного персоналу. При цьому, коефіцієнт витрат на оплату праці адміністративного та господарського персоналу вираховувався шляхом ділення витрат на оплату праці всього адміністративного та господарського персоналу ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»» на витрати на оплату праці всіх медичних працівників ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»».
- (92) За інформацією ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»» заробітна плата основного персоналу, що вказана у прямих витратах калькуляцій, визначалась як середня заробітна плата працівника ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»» на відповідній посаді з врахуванням оплати праці у нічний час. Підрахунок накладних витрат на одну добу здійснювався наступним чином: разові витрати, поділені на 5 років, було додано до щорічних витрат, після чого отриману суму було поділено на 12 місяців. Отриману загальну суму накладних витрат на один місяць було поділено на 30 днів, до якої було додано добові витрати на пальне. У свою чергу, отримана сума поділена на прогнозовану кількість пацієнтів у пункті за один день, та додано витрати на оплату праці адміністративного та господарського персоналу. Отриманий результат становив накладні витрати на одне дослідження для проведення швидкого тесту на антиген COVID-19 у пункті пропуску (пункті контролю) Міжнародного аеропорту «Львів» ім. Данила Галицького.
- (93) Здійснивши аналіз вищевикладеної інформації, можна зробити висновки, що Підприємство, сплативши разові витрати з розрахунку їх розподілу на 5 років і на 1 рік, і які були відповідно розраховані та включені до накладних витрат у вартість послуги, вже у місячний термін після затвердження ціни на послугу у пункті забору біологічного матеріалу в будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» («Інформація, доступ до якої обмежено») знизило її на 33,3%. Тобто, що витрати по забезпеченню функціонування пункту у приміщенні Міжнародного аеропорту «Львів» ім. Данила Галицького протягом місяця не змінились, проте Підприємство ціну на послугу знизило.

- (94) Отже, зазначена інформація свідчить про непропорційне віднесення накладних витрат на ціну послуги для всіх пунктів забору біологічного матеріалу (136 пунктів у 8-ми областях) та для пункту забору біологічного матеріалу в будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» («Інформація, доступ до якої обмежено»).
- (95) Також слід зазначити про те, що Договір оренди державного нерухомого майна (будівля терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького») ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»» було укладено 22.04.2021.
- (96) Відповідно до інформації ПП «ПСМЛ «ЕСКУЛАБ»» послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 надавались підприємством з 12.06.2021 року. В пункті 59 Таблиці 1 зазначено вартість послуги у період з 12.06.2021 по 24.06.2021 - 550 грн, у період з 25.06.2021 – 900 грн.
- (97) Постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 657 «Про внесення змін до Постанови № 1236» з 02.07.2021 при перетині державного кордону на в'їзд в Україну встановлено обов'язок наявності негативного результату експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, проведеного в Пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон.
- (98) Тобто, з врахуванням дати прийняття Постанови № 657 23.06.2021 та зміни вартості послуги Експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 з 25.06.2021, Підприємство підвищило вартість послуги завдяки монопольному (домінуючому) становищі на ринку.
- (99) Оскільки, фізична особа, перетинаючи державний кордон України у ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького», не могла відмовитись від здійснення Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, Підприємство, зловживаючи своїм монопольним становищем, шляхом завищення накладних витрат встановило таку ціну на послугу на ринку з надання послуг послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті забору біологічного матеріалу в будівлі терміналу «А» Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького, яку не могло б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, а саме, включає в ціну послуги накладні витрати, які мало б відносити на всі пункти забору біологічного матеріалу, тобто на все Підприємство в цілому (136 пунктів у 8-ми областях).
- (100) Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється Міністерством фінансів України, яке затверджує національні положення (стандarti) бухгалтерського обліку, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Міністерством фінансів України наказом від 31.12.1999 № 318 затверджено Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», (зареєстровано Міністерством юстиції України від 19.01.2000 за № 27/4248)

(далі – Положення (стандарт)), яке визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства за об'єктами витрат (продуктів, робіт та послуг) або видів діяльності підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.

- (101)** Перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) встановлюються підприємством.
- (102)** Водночас пункти 12-14 Положення (стандарту) відображають спосіб віднесення витрат до конкретного об'єкта витрат (продукції, роботи та послуги), а пункт 16 Положення (стандарт) – спосіб розподілення загальновиробничих витрат на кожен об'єкт витрат з використанням бази розподілу (години праці, заробітної плати, обсягу діяльності, прямих витрат тощо).
- (103)** Відповідно до пункту 2 Положення (стандарт), його норми застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності.
- (104)** Витрати – це зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства. В управлінському обліку витрати поділяють на основні та накладні. Основні – це ті витрати, які безпосередньо пов'язані з віднесенням на собівартість продукції. А накладні – це витрати, які пов'язані з управлінням та обслуговуванням процесу виробництва певної продукції. У зв'язку з цим, накладні витрати – це витрати, які не пов'язані безпосередньо з технологічним процесом виготовлення продукції, а утворюються під впливом певних умов роботи по організації, управлінню та обслуговуванню виробництва, наприклад, допоміжні матеріали, заробітна плата обслуговуючого персоналу, витрати на утримання і ремонт будівель, приміщень, устаткування, амортизація і страхування основних засобів, орендна плата, оплата комунальних послуг тощо.
- (105)** Накладні витрати за період розподіляються між об'єктами обліку витрат (продукцією, роботами, послугами тощо) пропорційно прийнятій базі розподілу (пропорційно до заробітної плати основних працівників, суми прямих витрат, трудомісткості, прямих матеріальних витрат тощо).
- (106)** Листом від 05.09.2023 № 1750 (вх. № 63-01/1650 від 05.09.2023) ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» зазначило, що виконує орієнтовно 1000 видів лабораторних досліджень у близько 136 пунктах забору біологічного матеріалу у 8 областях України, та надало інформацію щодо формування собівартості послуг і бази розподілу накладних витрат на усі послуги, що надаються Підприємством.
- (107)** ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» було визначено об'єктами обліку витрат – послуги, що ним надавались. При розрахунку собівартості послуг накладні витрати між ними розподілялись за базою розподілу – прямими витратами на всі послуги, що надаються за звітний період.

- (108) Отже, послуга Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, що надавались ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» у будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» («Інформація, доступ до якої обмежено»), є одним з об'єктів обліку витрат, як всі інші види послуг, і як ті ж послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, що надавались ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» в усіх інших пунктах забору біологічного матеріалу. Проте, ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» лише для цієї однієї послуги було застосовано іншу базу розподілу накладних витрат, а саме – місце надання послуги, що значно завищило вартість послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, яка надавалась у будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» («Інформація, доступ до якої обмежено»).

6. Висновки у справі та кваліфікація дій Відповідача

- (109) Отже, протягом періоду з липня 2021 року по серпень 2021 року поведінка ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» при встановленні вартості послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» свідчить про те, що встановлення та застосування Підприємством вартості даної послуги відбувалося без жодних економічних обґрунтувань.
- (110) За умов існування значної конкуренції на ринку такі дії ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» щодо встановлення та застосування вартості послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у будівлі терміналу «А» ДП «Міжнародний аеропорт «Львів» ім. Данила Галицького» призвели б до того, що особи, яким необхідно було провести Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, проводили б Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 в інших суб'єктів господарювання.
- (111) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкти господарювання зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (112) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (113) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо: на цьому ринку у нього немає жодного конкурента; не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

- (114) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, а пунктом 1 частини другої цієї статті встановлено, що зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (115) Відповідно до пункту 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (116) Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом
- (117) Отже, дії ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» у період із липня 2021 року по серпень 2021 року на ринку надання послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького щодо встановлення таких цін (шляхом завищення накладних витрат), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького, шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

7. Заперечення Відповідача та його спростування

- (118) На подання про попередні висновки у справі від 18.10.2023 № 63-03/190п, яке було надіслано Відповідачу листом Відділення від 19.10.2023 № 63-02/2368, ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» не надало своїх заперечень чи спростувань.

8. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення

(119) Таким чином, доказами, зібраними у справі № 126-26.13/198-21, доведено, що ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ», займаючи у період із липня 2021 року по серпень 2021 року монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького, своїми діями, які полягали у встановленні таких цін (шляхом завищення накладних витрат), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

8. Визначення розміру штрафу

(120) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

(121) Відповідно до частини 2 статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за порушення, передбачене пунктом 1 статті 50 Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф. У разі наявності незаконно одержаного прибутку, який перевищує десять відсотків зазначеного доходу (виручки), штраф накладається у розмірі, що не перевищує потрібного розміру незаконно одержаного прибутку. Розмір незаконно одержаного прибутку може бути обчислено оціночним шляхом.

(122) При визначенні розміру штрафу враховано, що порушення припинено.

(123) Відповідно до інформації, наданої ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» листом від 28.04.2023 № 1426 (вх. № 63-01/815 від 01.05.2023), розмір доходу (виручки) за 2022 рік ПП ПСМЛ «ЕСКУЛАБ» склав («Інформація, доступ до якої обмежено»).

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету

України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що у період з 02.07.2021 по 04.08.2021 Приватне підприємство «Перша соціальна медична лабораторія «ЕСКУЛАБ»» («Інформація, доступ до якої обмежено») займало монопольне (домінуюче) становище на ринку з надання послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького з часткою 100%.

2. Визнати дії Приватного підприємства «Перша соціальна медична лабораторія «ЕСКУЛАБ»» («Інформація, доступ до якої обмежено») у період з 02.07.2021 по 04.08.2021 порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції, що полягають у встановленні таких цін реалізації товару (шляхом завищення накладних витрат), які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку з надання послуги Експрес-тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 у пункті пропуску (пункті контролю) через державний кордон України на території Державного підприємства «Міжнародний аеропорт Львів» ім. Д. Галицького.

3. На підставі статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинене порушення законодавства про захист економічної конкуренції, вказане у пункті 2, накласти на Приватне підприємство «Перша соціальна медична лабораторія «ЕСКУЛАБ»» («Інформація, доступ до якої обмежено») штраф у розмірі 50 000,00 грн.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання зобов'язаний протягом п'яти днів з дня сплати штрафу надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова Колегії,
голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ